

**Latvijas
Arhitektu
savienība**

**LATVIJAS ARHITEKTU SAVIENĪBAS REKOMENDĀCIJAS SAIMNIECISKI
IZDEVĪGĀKĀ PIEDĀVĀJUMA VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJIEM IEPIRKUMOS
ARHITEKTŪRAS UN ĒKU PROJEKTĒŠANAS JOMĀ.**

Lai uzlabotu iepirkumus arhitektūras un projektēšanas jomā, ilgtermiņā radot augstvērtīgas un ilgtspējīgas būves publiskā finansējuma projektos, Latvijas Arhitektu savienība ir izstrādājusi rekomendācijas saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma (SIP) vērtēšanas kritērijiem iepirkumos arhitektūras un ēku projektēšanas jomā.

Daudzu gadu garumā projektēšanas iepirkumi ir veikti pēc zemākās cenas principa, tāpēc neskaitāmos gadījumos pasūtītāji nav saņēmuši labai praksei un likumdošanai atbilstošus projektus. Lai pareizi lietotu saimnieciski izdevīgākos vērtēšanas kritērijus projektēšanā, ir jāapskata visa iepirkuma procedūra un tās mērķi kopumā.

Vadlīnijas ir izveidotas ar mērķi novērst nekvalitatīva projekta riskus projektēšanā un izslēgt iepriekšējā iepirkumu regulējumā konstatētās regulārās neatbilstības: termiņu kavējumu, nepiemērotu speciālistu nodarbināšanu, parakstu tirgošanu, neatbilstību būvniecības normatīviem un labai praksei projektēšanā.

Sadarbības partneri vadlīniju izvērtēšanā: VAS Valsts nekustamie īpašumi, Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs, Rīgas Enerģētikas aģentūra.

Izmantotie avoti: IT nozares SIP vadlīnijas, IUB konsultācijas un metodiskie materiāli, nozares aptaujas un intervijas.

SAĪSINĀJUMI:

AMI – Arhitektoniski mākslinieciskā izpēte

ARDV – Arhitektūras daļas vadītājs

AVK – Apkures, ventilācijas, klimata sistēmas

BIM – būves informācijas modelēšana

BPV – būvprojekta vadība

BREEAM – British Research Establishment Environmental Assessment Method

ES – Eiropas Savienība

LEED – Leadership in Energy and Environmental Design

LAS – Latvijas Arhitektu savienība

MK – Ministru kabinets

PIL – Publisko iepirkumu likums

PHPP – Passive House Planning Package, energoefektivitātes aprēķina programma

SIP – saimnieciski izdevīgākais piedāvājums

SATURS

SAĪSINĀJUMI:	2
1. IEPIRKUMA UN TEHNISKĀS SPECIFIKĀCIJAS SAGATAVOŠANA	4
1.1. IEPIRKUMA PRIEKŠMETA UN MĒRĶA DEFINĒŠANA	4
1.2. TEHNISKĀ SPECIFIKĀCIJA. PROJEKTĒŠANAS IZEJAS DATI	4
1.3. PRASĪBAS IEPIRKUMA PRIEKŠMETAM	5
1.4. PRASĪBAS LĪGUMA IZPILDES PROCESAM	5
1.5. RISKU IZSLĒGŠANA IEPIRKUMA MĒRĶU SASNIEGŠANĀ	6
1.6. BŪVNICĪBAS LIKUMDOŠANAS PĀRSKATS: KĀ ATBILDĪGAM SAIMNIEKAM	7
1.7. IEPRIEKŠĒJO PROJEKTU ANALĪZE	8
2. BŪVPROJEKTI UN IEPIRKUMU VEIDI	8
2.1. BŪVPROJEKTA STADIJAS UN ĒKAS DZĪVES CIKLS	8
2.2. BŪVPROJEKTI LĪDZ 9999 EUR	9
2.3. BŪVPROJEKTI LĪDZ 41 999 EUR	9
2.4. BŪVPROJEKTI ZEM ES LĪGUMCENU SLIEKŠŅA	10
2.5. BŪVPROJEKTI VIRS ES LĪGUMCENU SLIEKŠŅA	10
3. SAIMNIECISKI IZDEVĪGĀKĀ PIEDĀVĀJUMA VĒRTĒŠANA	11
3.1. IEPIRKUMA VEIDS, PRETENDENTU LOKS UN TIRGUS IZPĒTE	11
3.2. PRETENDENTU KVALIFIKĀCIJA	12
3.3. SAIMNIECISKĀ IZDEVĪGUMA KRITĒRIJI	13
1.1 PROJEKTĒŠANAS UN AUTORUZRAUDZĪBAS IZMAKSAS	14
2.1. VADOŠO SERTIFICĒTO SPECIĀLISTU PIEREDZE	15
2.2. BIM KOMPETENCE – TIKAI GADĪJUMOS, JA BIM PLĀNOTS IZMANTOT KONKRĒTĀ OBJEKTA PROJEKTĒŠAN	15
2.3. SPECIĀLISTU PAPILDU IZGLĪTĪBA	17
3.1. PERSONĀLA RESURSI	18
3.2. PROJEKTU PĀRVALDĪBAS SISTĒMA	19
3.3. DATU PĀRVALDĪBAS SISTĒMA	20
4.1 SPECIĀLISTU KOMANDAS SADARBĪBAS PIEREDZE	21
5.1. ARHITEKTŪRAS RISINĀJUMU SKICES UN KONCEPCIJAS	22
LATVIJAS ARHITEKTU SAVIENĪBA	23

1. IEPIRKUMA UN TEHNISKĀS SPECIFIKĀCIJAS SAGATAVOŠANA

1.1. IEPIRKUMA PRIEKŠMETA UN MĒRĶA DEFINĒŠANA

PIL mērķis ir nodrošināt iepirkumu atklātumu, pasūtītāja līdzekļu efektīvu izmantošanu, maksimāli samazinot tā risku, brīvu konkurenci starp piegādātājiem, kā arī vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret tiem.

Publisko iepirkumu likums ietver arī stratēģiskos mērķus:

- vides kvalitāte un ilgtspēja – būvniecības ekopēdas samazināšana, atbildīga esošo ēku pārveide, materiālu atgūšana un atkārtota izmantošana, ēku siltināšana un iekštelpu klimata uzlabošana;
- sociālā atbildība – vides pieejamības un universālā dizaina risinājumu izmantošana, drošas un veselīgas vides nodrošināšana darbiniekiem;
- inovācijas – inovatīvu risinājumu iesaistīšana arhitektūras projektos, piemēram, plašāka koka konstrukciju izmantošana, telpu funkciju apvienošana un daudzpusīga izmantošana dažādos dienas laikos, fleksiblās darba vietas, darbinieku komunikācijas un produktivitātes veicināšana uzlabotās darba telpās.

PIL vēlamais rezultāts ir tāds arhitektūras projektēšanas process, kas pēc būtības satur arhitektūras pakalpojumu, arhitektam kā būvprojekta vadītājam nodrošinot likumā noteikto pienākumu izpildi būvprojekta vadībā. Tas nozīmē būvprojekta vadītāja un vadošā arhitekta personīgu piedalīšanos projektēšanas procesā, sapulcēs un lēmumu pieņemšanā. To iespējams panākt, iepirkumā un līgumā pieprasot atbildīgo speciālistu personīgu dalību un norādot īstenojamās kontroles mehānismus. Strikts kontroles mehānisms negodprātīgu uzņēmumu pieteikšanos iepirkumā attur veiksmīgāk nekā soda sankcijas.

1.2. TEHNISKĀ SPECIFIKĀCIJA. PROJEKTĒŠANAS IZEJAS DATI

Rekomendācija – sagatavojot iepirkuma darba uzdevumu un tehnisko specifikāciju, atkarībā no iepirkuma priekšmeta un pasūtītāja vajadzības nodrošināt un sagatavot šādus pamatdatus:

- topogrāfiskais plāns vai shēma vismaz apbūves noteikumos noteiktajā apjomā ar pietiekamu rezervi pāri zemes gabala robežai;
- katram saglabājamam iekšējam un ārējam inženiertīklam atsevišķs apsekošanas akts, kuru izstrādājis attiecīgās jomas speciālists;
- inženiertīklu tehniskie noteikumi, ja tas ir pasūtītāja kompetencē;

Pārbūves gadījumā papildus minētajiem dokumentiem jānodrošina arī:

- esošo ēku kadastrālās uzmērīšanas lieta .dwg formātā (ja pēc pieprasījuma pieejama Zemes dienestā);
- detalizēta esošo ēku tehniskā apsekošana, kas vērsta uz pārbūves mērķi un norāda riskus attiecīgajai ēkai;
- visa pieejamā dokumentācija par esošo ēku līdzšinējām pārbūvēm;
- dūmkanālu un skursteņu apsekojums (ja tas ir attiecināms).

1.3. PRASĪBAS IEPIRKUMA PRIEKŠMETAM

Rekomendācija – pasūtītājam sagatavojot iepirkuma darba uzdevumu un tehnisko specifikāciju, iestrādāt detalizētu informāciju:

- iepirkuma piedāvājuma formā jāparedz iespēja iesniegt sarakstu ar visām paredzētajām būvprojekta stadijām un daļām;
- paredzētajam projekta termiņam ir jābūt pietiekamam, lai varētu izstrādāt atbilstošus arhitektūras risinājumu variantus un tos pārspriest ar pasūtītāju un telpu lietotāju;
- plānotajai telpu specifikācijai ir jābūt saskaņotai ar gala lietotāju, ņemot vērā tā vajadzības un pieredzi;
- plānotajā telpu specifikācijā jābūt paredzētai platībai rezerves gaitenīem, tehniskajām palīgtelpām un vides pieejamības nodrošināšanai;
- plānotajā telpu specifikācijā jānorāda aprēķinātais telpu lietotāju skaits;
- sagatavojot telpu specifikāciju ēkas pārbūves gadījumā, jāpārbauda esošās ēkas atbilstība spēkā esošajiem būvniecības noteikumiem un kadastrālās uzmērīšanas lietas atbilstību faktiskajai situācijai (ja tas nav ietverts tehniskajā apsekošanā);
- apdares un inženiertīklu daļā specifikācijai ir jāatbilst pasūtītāja prasībām un higiēnas normām, ir jābūt aktualizētai un jāietver iespēja piedāvāt alternatīvas.

1.4. PRASĪBAS LĪGUMA IZPILDES PROCESAM

Sagatavojot iepirkuma darba uzdevumu par līguma izpildes procesu, pasūtītājam būtu jāievēro šādi principi:

- jāparedz līguma izpildes kontrole atbilstoši būvprojekta stadijām;
- iepirkumā jādefinē projektēšanas sapulču un lēmumu pieņemšanas kārtība, paredzot personīgu sertificēto speciālistu klātbūtni;
- jāparedz projekta dokumentācijas iesniegšana tādā formātā, lai pasūtītājs to var izmantot ēkas ekspluatācijā un turpmāko izmaiņu procesā;
- jāpieprasa pretendentam visā projektēšanas laikā nodrošināt datu drošību un rezerves kopijas, lai izslēgtu pilnīgu vai daļēju datu zudumu;
- ieteicams savstarpējai saziņai paredzēt elektroniskā paraksta lietošanu, lai izvairītos no parakstu viltošanas un dokumentu parakstīšanas ar atpakaļejošu datumu;
- ja iepirkumā iekļautas BIM prasības, jāparedz pasūtītāja kompetence tās uzturēt un pārbaudīt; atbildība par BIM izpildi jāpieprasa no sertificēta speciālista.

Sagatavojot līguma projektu, pasūtītājam būtu jāņem vērā šādas rekomendācijas:

- pasūtītājam līguma izpilde jākontrolē no pirmās dienas, pieprasot sapulces, izpildītāju kontaktus un sarakstus, kā arī regulāru komunikāciju;
- jāparedz racionāls apmaksas grafiks ar 2–5 starposmiem atbilstoši būvprojekta stadijām;
- līgumā jāparedz avansa maksājums;
- līgumā jāparedz līguma laušanas iespēja jau pēc pirmā starposma neizpildīšanas.

1.5. RISKU IZSLĒGŠANA IEPIRKUMA MĒRĶU SASNIEGŠANĀ

Iepirkumam jāsasniedz tā mērķi.

Ja mērķis ir arhitektūras projektēšana, tad izpildei ir jāsaturs arhitektūras pakalpojums pēc būtības – pakalpojumu sniedz sertificēts arhitekts personiski un personiski arī vada citu sertificētu speciālistu darbu būvprojekta izstrādē.

Ja mērķis ir komplekss projektēšanas pakalpojums, arhitektūras daļa un inženieru daļas, tad sertificētam arhitektam kā būvprojekta vadītājam ir jāpilda likumā noteiktie pienākumi būvprojekta vadībā.

Būvprojekta vadītājam un sertificētam arhitektam projektēšanas procesā un sapulcēs, lēmumu izspriešanā un pieņemšanā jāpiedalās personīgi, nav pieļaujama būvprojekta vadības deleģēšana asistentam vai projekta vadītājam.

Būvniecības regulējumā būvprojekta daļas un saturs ir precīzi definēti. Sertificētu arhitektu un inženieru darbība ir reglamentēta joma, šie speciālisti par savu darbu atbild likumos noteiktajā kārtībā. Neviena cita persona, kam nav sertifikāta, nav tiesīga uzņemt sertificēta speciālista darbu un atbildību.

Kā to panākt?

Jebkura pārplānošana un atjaunošanas karte skar ēkas estētisko veidolu, funkciju, vides pieejamību, evakuācijas iespējas, higiēnas un citas normas, kā arī citas projekta daļas. Sertificēta arhitekta kompetence ir izvērtēt, kuri aspekti konkrētajā projektā ir apskatāmi un risināmi.

Iepirkumā un līgumā skaidri jādefinē, ka tiks pieprasīta personīga sertificēto speciālistu dalība; jānorāda kontroles mehānismi, un tie arī jāīsteno. Pieteikts strikts kontroles mehānisms attur starpnieku uzņēmumus no startēšanas iepirkumā, bet soda sankcijas jau ir cīņa ar sekām.

Rekomendācija – kompleksas projektēšanas situācijā (izņemot inženierbūves) vienmēr noteikt, ka tikai sertificēts arhitekts, pamatojoties uz iegūto izglītību, var būt kompetents būvprojekta vadītājs.

Latvijas Arhitektu savienība rekomendē iepirkuma dokumentācijā paredzēt PIL 42. panta otrās daļas 9. punktā noteikto kandidātu un pretendentu izslēgšanas iemeslu. Pasūtītājam ir tiesības pārbaudīt, vai pretendents savā profesionālajā darbībā ir pieļāvis tādus būtiskus pārkāpumus, kas liek apšaubīt tā godprātību. Vienlaikus pasūtītājam ir jāņem vērā PIL 42. Panta astotajā daļā noteikto konkrētā izslēgšanas iemesla piemērošanas kārtību. Tādējādi pasūtītājs samazina risku, kas saistīts ar līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu tādām pretendentiem, kas pret līgumu izpildi izturas pavirši, neievēro nozarē pieņemtos normatīvos aktus un ētikas standartus.

1.6. BŪVNICĪBAS LIKUMDOŠANAS PĀRSKATS: KĀ ATBILDĪGAM SAIMNIEKAM

Esošām ēkām	Risinājums
Vizuāla pārbaude – vai kadastrālās uzmērīšanas lietā telpu plāns atbilst faktiskajai situācijai.	Ja neatbilst – tad ir bijusi nelegāla pārbūve, un projektētājam būs papildu uzdevums panākt atbilstību normatīvam, kā arī jāreķinās ar papildu būvniecības darbiem.
Vizuālā pārbaude – vai ēkas galvenā ieeja, piekļuve telpām un tualetes projektēšanas robežās atbilst vides pieejamības prasībām (LBN 200-21) – galvenās lietas var izlasīt un saprast bez papildu izglītības.	Definēt uzdevumu projektētājam: nodrošināt vides pieejamību.
Vizuāla pārbaude – vai ir pieejamas kāpņu telpas, evakuācijas izejas, vai tām ir ugunsdrošās durvis (ar marķējumu ailā EI30 vai EI60); vai kāpņu margu drošība atbilst LBN 200-21.	Definēt uzdevumu projektētājam: izstrādāt ugunsdrošības pasākumu pārskatu un nepieciešamos risinājumus.
Cilvēku skaita pārbaude – vai tas ir definēts projektēšanas uzdevumā, vai tas pārsniedz pašreizējo.	Definēt projektēšanas uzdevumā.
Vai, mainot kādu telpu funkciju, nemainīsies arī citas telpas – tehniskās telpas, noliktavas, garderobes. Vai darbiniekiem ir iepļānota pusdienu vieta, vai visiem ir paredzēta garderobes vieta utt.	Definēt projektēšanas uzdevumā vai norādīt, ka tas jārisina projektā.

Risku mazināšana

Esošām un jaunām ēkām	Risinājums
Esošai ēkai – nekādu telpas un fasādes atjaunošanu faktiski nevar veikt bez inženiertīklu korekcijas; par plānotajiem darbiem jebkurai ēkai jāveido pilns būvprojekta daļu saraksts.	Piemēram, elektrotīkli un apgaismojums, zibenssardzība, apkure, ventilācija, ūdensvads un kanalizācija, lietusūdens savākšana, vājstrāvas tīkli – ugunsgrēka signalizācija, telefona un datoru tīkli, piekļuves kontrole, video novērošana utt.
Iepirkuma piedāvājuma formā jāparedz iespēja iesniegt sarakstu ar visām paredzētajām būvprojekta daļām. Nevajag ļaut projektētājiem improvizēt, jo tas rada risku, ka nebūs paredzēts viss darbu apjoms, attiecīgi piedāvājumi nebūs salīdzināmi.	Vienkāršāk ir līguma izpildes laikā, kad visiem ir vienādi un skaidri noteikumi, pamatoti kādu daļu pievienot vai izslēgt. Šeit var konsultēties tirgus izpētes laikā.
Ekspertīze 3. grupas ēkai.	3. grupas ēkai var būt ekspertīze normatīvajā apjomā vai, vislabāk, ar papilduzdevumu – pilnā apjomā, kā arī projekta daļu savstarpējās atbilstības pārbaude.
Ekspertīze 2. grupas ēkai.	Ekspertīzi ieteicams veikt arī 2. grupas ēkai, piemēram, telpu pārbūvei, fasādes siltināšanai.

1.7. IEPRIEKŠĒJO PROJEKTU ANALĪZE

Kādi uzlabojumi tikuši veikti tehniskajā specifikācijā?

1. Vai projektēšanas procesā nācies mainīt tehnisko specifikāciju, kādi tam bijuši iemesli? Kā iepriekš paredzēt iespējamās izmaiņas?
2. Vai telpu lietotāji ir apmierināti ar telpām? Vai ir konstatētas problēmas, ko varēja novērst projektēšanas laikā?
3. Kādas ir atsauksmes par ēkas ekspluatāciju? Vai ir konstatētas problēmas, ko varēja novērst projektēšanas laikā?

Kādi uzlabojumi tikuši veikti procesa laikā?

1. Vai tikuši kontrolēti termiņi un regulāri sasauktas sapulces? Vai līgumā jānosaka kādas jaunas prasības?
2. Vai iesaistītajām pusēm bijis pietiekami daudz laika apskatīt dažādus projekta variantus (alternatīvas) un izdiskutēt to plusus un mīnusos?
3. Vai būtu jāiekļauj tehniski ekonomisko alternatīvu izvērtēšana?

Rekomendācija – par iepriekšējo projektu problēmām var konsultēties ar būvvaldes arhitektu un būvinspektoru un uzklaut viņu ieteikumus nākamajam objektam.

2. BŪVPROJEKTI UN IEPIRKUMU VEIDI

Būvprojektēšanu var veikt vairākās stadijās, tās iekļaujot vienā iepirkumā vai secīgi vairākos iepirkumos. Atkarībā no iepirkumā iekļautā darbu apjoma un plānoto darbu apjoma tiek piemērota attiecīga iepirkuma procedūra. Apskatot iepirkumu statistiku, katram iepirkumu veidam ir raksturīgi noteikta veida būvprojekti.

2.1. BŪVPROJEKTA STADIJAS UN ĒKAS DZĪVES CIKLS

Būvprojekts un ēkas dzīves cikls sastāv no šādām stadijām:

- priekšizpēte, koncepcija un mets;
- būvprojekts minimālā sastāvā vai skiču projekts;
- būvprojekts pilnā sastāvā vai tehniskais projekts un darba projekts;
- autoruzraudzība;
- ekspluatācija, izmaiņas, pārbūves.

Standarta situācijā iepirkumu vēlams izsludināt par visām projektēšanas stadijām, nodrošinot pārdomātu un viengabalainu būves projektu, kas atbilst sākotnējai iecerei. Veidojot iepirkumu par ēkas pārbūvi, vispirms jānoskaidro un jāaptaujā sākotnējais ēkas projekta autors (ja iespējams). Autors var sniegt vērtīgu informāciju par ēku, piedalīties kā konsultants vai pretendents, kā arī pēc noteiktas formas atteikties no pretenzijām un ļaut citam arhitektam veikt izmaiņas ēkā. Detalizētāk skatīt Autortiesību likumā.

2.2. BŪVPROJEKTI LĪDZ 9999 EUR

1. Telpu grupu un būvelementu pārbūve:

- atsevišķu telpu grupu atjaunošana vai pārbūve;
- izstāžu un muzeju telpas konkrētiem mērķiem;
- labiekārtojums un laukumi;
- vides pieejamības nodrošināšana;
- atsevišķu konstrukciju pārbūve – aillas, pārseguma vai jumta daļa.

2. Energoefektivitātes un ēku norobežojošo konstrukciju risinājumi:

- pašvaldības dzīvojamo ēku energoefektivitātes paaugstināšanas projekti;
- atsevišķu elementu atjaunošana – fasādes, logi, jumti, u.c.

PIL prasību nepiemērošana cenu aptaujas ietvaros veiktiem iepirkumiem neatbrīvo no būvniecības likumu un arhitektūras kvalitātes prasību ievērošanas. Pakalpojumu sniedzējam jābūt reģistrētam Būvkomersantu reģistrā un jānodrošina attiecīgā iepirkuma priekšmeta realizēšanai nepieciešamā sertificēto speciālistu kvalifikācija, kas apliecināta Būvkomersantu reģistrā.

2.3. BŪVPROJEKTI LĪDZ 41 999 EUR

Šajā gadījumā iepirkums tiek veikts PIL 9. panta kārtībā.

1. Ēku pārbūves projektēšana un autoruzraudzība:

- kultūras un izglītības iestādes;
- sporta nodarbību telpas un laukumi;
- veselības un sociālās aprūpes iestāžu telpu grupas;
- valsts un pašvaldību pārvaldes telpu grupas;
- labiekārtojums un sezonas būves;
- izstāžu un muzeju telpas;
- dienesta viesnīcas, ēdināšanas telpu grupas;
- vides pieejamības nodrošināšana, lifti;
- atsevišķu telpu grupu funkcijas maiņa, interjers.

2. Energoefektivitātes, ēku norobežojošo konstrukciju risinājumi un autoruzraudzība:

- kompleksi energoefektivitātes paaugstināšanas projekti – ārsienas, logi, jumts, inženiertīkli;
- atsevišķu elementu atjaunošana – fasādes, logi, jumti.

Rekomendācija:

- būtiski paplašināt pretendentu loku šajā cenu kategorijā, vairāk piesaistot publisko pasūtījumu izpildei profesionālus arhitektu birojus.. Plašāka informācijas LAS mājaslapā, sadaļā "Profesionālā informācija."
- veicot adekvātu tirgus izpēti, apsvērt, vai iepirkums neiekļūst nākamajā līgumcenu klasē;
- ES projektiem iepirkuma gatavošanas stadijā pēc iespējas agrāk veikt detalizētu tirgus un cenu izpēti.

2.4. BŪVPROJEKTI ZEM ES LĪGUMCENU SLIEKŠŅA

1. Ēku pārbūves un jaunbūvju projektēšana un autoruzraudzība:

- kultūras, zinātnes un izglītības iestādes;
- sporta būves;
- veselības un sociālās aprūpes iestāžu ēkas;
- valsts un pašvaldību pārvaldes ēkas;
- energoefektivitātes risinājumi, apvienojot iepirkumu vairākām ēkām.

2. Priekšizpētes un skiču projekti:

- funkcionālo plānu izstrāde apjomīgām esošām ēkām;
- skiču projekti, ko tālāk plānots realizēt pēc Projektēt & Būvēt principa.

2.5. BŪVPROJEKTI VIRS ES LĪGUMCENU SLIEKŠŅA

Šajā gadījumā virs MK noteiktā līgumcenu sliekšņa jāievēro prasības, kas iepirkumā ļauj piedalīties atbilstošas kvalifikācijas ES valstu arhitektiem un projektētājiem.

1. Lielu pārbūvju un jaunbūvju projektēšana un autoruzraudzība:

- kultūras, zinātnes un izglītības iestādes;
- sporta būves;
- veselības un sociālās aprūpes iestāžu ēkas;
- valsts un pašvaldību pārvaldes ēkas;
- energoefektivitātes risinājumi, apvienojot iepirkumu vairākām ēkām.

2. Atklāts vai slēgts konkurss vai metu konkurss.

3. SAIMNIECISKI IZDEVĪGĀKĀ PIEDĀVĀJUMA VĒRTĒŠANA

3.1. IEPIRKUMA VEIDS, PRETENDENTU LOKS UN TIRGUS IZPĒTE

Organizējot iepirkumu, jāizvēlas paredzamajai līgumcena atbilstošs iepirkuma veids:

Paredzamā līgumcena	Īstenojamā iepirkuma procedūra	Potenciālais pretendentu skaits ¹
Mazāk nekā 10 000 EUR.	Cenu aptauja, ievērojot pasūtītāja noteikto procedūru.	Vairāk nekā 290 piegādātāji.
10 000–41 999 EUR.	Iepirkuma procedūra PIL 9. pantā noteiktajā kārtībā, lietojot saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma kritērijus.	Vairāk nekā 200 piegādātāji.
Sākot no 42 000 EUR.	Iepirkuma procedūra PIL 8. pantā noteiktajā kārtībā, zem ES līgumcenu sliekšņa.	Vairāk nekā 80 piegādātāji.
Virs MK noteiktā līgumcenu sliekšņa.	Iepirkuma procedūra PIL 8. pantā noteiktajā kārtībā, virs ES līgumcenu sliekšņa.	Vairāk nekā 40 piegādātāji.

Veicot tirgus izpēti, pareizi jānosaka līgumcenas robežvērtība un jānodrošina, ka iepirkums būs sekmīgs un iesniegtie piedāvājumi iekļausies plānotajā procedūrā. Ja plānotā līgumcena ir tuvu MK noteiktajai līgumcenu robežvērtībai, iepirkuma procedūrai ieteicams izvēlēties augstāka sliekšņa iepirkuma procedūru. Paredzamās līgumcenas noteikšanai nav atļauts izmantot tādu metodi, kas vērsta uz PIL noteikto iepirkumu vai iepirkuma procedūru nepiemērošanu.

Veicot tirgus izpēti konkrētās jomas iepirkumam, papildus rekomendējams:

- definēt vēlamās prasmes – pasūtītājam jānosaka, kādas prasmes, līdzšinējā pieredze un specializācija pretendentiem nepieciešama;
- apzināt potenciālos piegādātājus, izmantojot dažādus informācijas avotus – piemēram, Latvijā aktīvi darbojas gandrīz 300 arhitektu biroju. Šie uzņēmumi strādā gan ar publiskā, gan komerciālā, gan privātā sektora klientiem, un gan arhitektūrā, gan būvprojekta vadībā atbildīgam pasūtītājam ir profesionāli partneri.

LAS ir apkopojusi datus² par 298 būvkomersantiem, kam arhitektūras prakse ir galvenais darbības veids. Papildu informāciju par potenciālajiem pretendentiem iespējams iegūt sociālajos tīklos, arhitektu biroju mājaslapās, sadarbības iestādēs, attiecīgā reģiona būvvaldē. BIS reģistrā iespējams pārbaudīt, vai pretendentiem ir spēkā esoši sertifikāti³. Pretendentu aptauja ļaus precizēt tehnisko specifikāciju, izprast gaidāmās izmaksu robežas, noskaidrot reālu darbu veikšanas termiņu un gūt ierosmi dažādiem risinājumiem.

¹ Saskaņā ar LAS datiem par profesionālu arhitektu biroju skaitu Latvijā

² [Arhitektu prakse Latvijā](#)

³ [Būvspeciālistu reģistrs](#)

3.2. PRETENDENTU KVALIFIKĀCIJA

Nozares rekomendētās kvalifikācijas prasības.

Iepirkumu veidi: ① līdz 41 999 EUR ② zem ES līgumcenu sliekšņa ③ virs ES līgumcenu sliekšņa.

Nr.	Kvalifikācijas prasība	Iepirkuma veids
1.	Aktuāli reģistrācijas dati Uzņēmumu reģistrā un BIS, t.sk. vismaz 1 sertificētam arhitektam.	①②③
2.	Vidējais apgrozījums iepriekšējos 3 gados vismaz 75% no paredzamās līgumcenas (ar atrunu jaunākiem uzņēmumiem).	①②③
3.	Civiltiesiskās apdrošināšanas polise, kuras segums atbilst, piemēram, vismaz 75% no pēdējā gada projektēšanas pakalpojumu apgrozījuma.	①②③
4.	Pretendentam ir vismaz 1 līdzvērtīga projekta pieredze. (!)	①②③
5.	Uzņēmumā ir atbilstošas un pierādāmas profesionālās grafiskās programmas licences (Autocad, Archicad, Revit. BIM software utt.).	①②③
6.	Obligāts objekta apmeklējums, ko veic speciālists, piemēram, būvprojekta vadītājs, pārbūvēm arī sertificēts būvinženieris (Būvkonstrukciju projektētājs). (!!)	①②③
7.	Attiecīgajā darba veidā sertificētu būvprojekta daļu vadītāju saraksts.	①②③
8.	Failu organizācija un datu drošība – obligāta failu reģistrācijas sistēma un maksas rezerves kopiju uzglabāšana.	②③
9.	Projektēšana BIM sistēmā (ja attiecināms).	②③

(!) – nejaukt ar speciālista kvalifikāciju. (Lai nodrošinātu atbilstošu projektēšanas procesa kvalitāti, pasūtītājs kā vērtēšanas kritēriju nosaka: Vadošo sertificēto speciālistu pieredze līdzvērtīgos būvprojektos. Attiecīgais kritērijs nosakāms visos būvprojektos, jo tieši sertificēto speciālistu kompetence un atbildība ir kritiski svarīga sekmīgam projektēšanas procesam un tā realizācijai. Attiecīgais kritērijs ir kā papildu kritērijs kvalifikācijas prasībām⁴, kurās ir noteiktas minimālās prasības pretendenta pieredzei līdzīgos būvprojektos. Jāvērš uzmanība, ka šajā kritērijā nevar vērtēt to pašu personāla pieredzi, kas noteikta kā atlases prasība. Saglabājot minimālās pieredzes prasības kā kvalifikācijas kritēriju un nosakot papildu pieredzes prasības kā papildu kritēriju, vienlaikus netiek mākslīgi sašaurināts pretendentu loks un ierobežota konkurence, tajā pašā laikā dodot pasūtītājam iespēju papildus novērtēt atbildīgās personas ar lielāku pieredzi līdzīgu specifisku objektu projektēšanā, tādējādi eventuāli nodrošinot augstāku projektēšanas procesa kvalitāti.).

(!!) – nekādā gadījumā ne valdes loceklis vai cita persona, kas nav sertificēts speciālists.

⁴ Vadlīnijas saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma noteikšanai būvniecības, kā arī "projektēt un būvēt" iepirkumos 31. lpp.

3.3. SAIMNIECISKĀ IZDEVĪGUMA KRITĒRIJI

Rekomendējamo kritēriju saraksts un īpatsvars ir izveidots ar mērķi novērst nekvalitatīva projekta riskus projektēšanā un izslēgt: termiņu kavējumu, nepiemērotu speciālistu nodarbināšanu, neatbilstību būvniecības normatīviem un labai praksei projektēšanā.

Jāatgādina, ka saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma vērtēšanas kritērijiem jābūt tieši saistītiem ar konkrētā līguma izpildi. Kvalitātes kritēriji ir saistīti ar iepirkuma līguma priekšmetu, ja tie attiecas uz jebkuru būvdarbu, piegādes vai pakalpojuma aprites cikla posmu, kā arī uz faktoriem, kuri saistīti ar būvdarbu veikšanu, preču ražošanu vai pārdošanu vai pakalpojumu sniegšanu, vai kādu citu procesu aprites ciklā, pat ja šādi faktori nav tieši saistīti ar iepirkuma līguma priekšmetu.

Iepirkumu veidi: ① līdz 41 999 EUR ② zem ES līgumcenu sliekšņa ③ virs ES līgumcenu sliekšņa.

Kritērija īpatsvars ir atkarīgs no pasūtītāja noteiktajām prioritātēm, kā arī no tā, kādus un cik detalizētus kritērijus izvēlas.

Īpatsvara kolonnā ir norādītas kritērija robežas, ņemot vērā, ka ne visus kritērijus būs nepieciešams iekļaut.

Kad pasūtītājs veicis kritēriju atlasī, visu īpatsvaru summai jābūt 100%.

Ieteicams lietot XLS aprēķina tabulas.

KRITĒRIJU GRUPAS	KRITĒRIJI	ĪPATSVARŠ	IEPIRKUMA VEIDS
1. CENA		30–40%	
	1.1. Projektēšanas izmaksas.		①②③
	1.2. Autoruzraudzības izmaksas.		
	1.3. Stundas likme par papildu darbiem.		
2. PERSONĀLA KVALIFIKĀCIJA		30–40%	
	2.1. Vadošo sertificēto speciālistu pieredze.	10–20%	① ②③
	2.2. BIM kompetence (ja tas nav kvalifikācijas kritērijs).	5–10%	②③
	2.3. Speciālistu papildu izglītība .	5–10%	②③
3. PERSONĀLA UN DATU PĀRVALDĪBA/ RISKU ANALĪZE		15–20%	
	3.1. Personāla resursi.	5–10%	②③
	3.2. Projektu pārvaldības sistēma.	5–10%	②③
	3.3. Datu pārvaldības sistēma.	5–10%	① ②③
4. SPECIĀLISTU KOMANDAS SADARBĪBA		10%	
	4.1. Speciālistu komandas sadarbības pieredze.		②③
5. ARHITEKTŪRAS RISINĀJUMU SKICES UN KONCEPCIJAS		20–30%	
	5.1. Arhitektūras risinājumu skices un koncepcijas.	20–30%	①②③

Tālāk tekstā apraksts par kritērijiem dots saskaņā ar tabulas numerāciju.

1.1 PROJEKTĒŠANAS UN AUTORUZRAUDZĪBAS IZMAKSAS

KRITĒRIJA ĪPATSVARŠ: 30–40%			
Īpatsvars balstīts uz citu ES valstu rekomendācijām SIP lietošanā projektēšanai. Palielinot cenas īpatsvaru līdz 50% un vairāk, SIP kritēriji kļūst formāli un uzvarēs pretendents ar zemāko cenu, nevis kvalitatīvāko pakalpojumu.			
MĒRĶIS			
Saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu nosaka, ņemot vērā projektēšanas un autoruzraudzības izmaksas. Lai šo kritēriju izvērtētu, ir jānorāda gan pakalpojumu kopējā summa, gan izmaksu atšifrējums – detalizēta tāme. Tāmē pēc nolikumā dotas formas ir jābūt uzrādītām visām būvprojekta daļām saskaņā ar plānoto būvprojekta sastāvu, kas ir precizēts tirgus izpētes laikā. Lai izvērtētu autoruzraudzības izmaksas, jābūt noteiktam autoruzraudzības periodam (mēnešos), apmeklējumu biežumam, autoruzrauga pienākumiem. Rekomendācija – informatīvi pievienot papildu darbu apmaksas likmi, piemēram, kā noteiktas kvalifikācijas speciālistu stundas likmi (EUR/h), bet neuzliekot pasūtītājam pienākumu pasūtīt šādus darbus.			
APRĒĶINA ALGORITMS			
X / Z * Y = iegūstamais punktu skaits, kur: X – zemākā piedāvātā projektēšanas izmaksu summa Z – konkrētā piedāvājuma projektēšanas izmaksu summa Y – maksimālais punktu skaits par projektēšanas izmaksām			
APRAKSTS			
Katra pretendenta piedāvājums tiek vērtēts pēc šī kritērija aprēķina algoritma, un rezultātu iekļauj kopējā SIP aprēķina formulā.			
PIEMĒRS			
Pasūtītājs ir noteicis, ka projektēšanas izmaksas veidos 30% no kopējās SIP kritēriju novērtējuma summas.			
Pretendents	Piedāvātā cena	Aprēķins	Iegūtie punkti
A	100 000	$(100\ 000/100\ 000)*30$	30,00
B	120 000	$(100\ 000/120\ 000)*30$	25,00
C	135 000	$(100\ 000/135\ 000)*30$	22,22
REKOMENDĀCIJAS			
Pārdomātai tehniskajai specifikācijai un tirgus izpētei jānodrošina, ka izpildītājs līguma izpildes laikā nepieprasa papildu izmaksas projektēšanai un autoruzraudzībai. Ja kāds pretendents neiesniedz pilnu izmaksu tāmi, saskaņā ar nolikumu viņu izslēdz vai pieprasa precizējumus. Salīdzinot visus piedāvājumus un izmaksu tāmes pozīcijas, var izslēgt nepamatoti zemas cenu piedāvājumus projektēšanas darbu vai autoruzraudzības pozīcijās.			

2.1. VADOŠO CERTIFICĒTO SPECIĀLISTU PIEREDZE

KRITĒRIJA ĪPATSVARŠ: 10–20%			
MĒRĶIS			
<p>Vadošajiem speciālistiem ir pieredze vismaz 1 līdzvērtīga projekta realizācijā 5–8 gadu periodā (ja prasīta pieredze arī autoruzraudzībā), papildu punkti par lielāku pieredzi – t.i., vairākiem būvprojektiem. Jāiesniedz pietiekama informācija, lai var pārlicināties par veiktajiem, noteiktā kārtībā saskaņotajiem darbiem un ekspluatācijā nodotajiem objektiem (ja attiecināms).</p> <p>Lai nodrošinātu projektēšanas procesa kvalitāti, pasūtītājs kā vērtēšanas kritēriju nosaka: Vadošo sertificēto speciālistu pieredze līdzvērtīgos būvprojektos. Šis kritērijs nosakāms visos būvprojektos, jo tieši sertificēto speciālistu kompetence un atbildība ir kritiski svarīga sekmīgā projektēšanas procesā un tā realizācijā.</p> <p>Šis ir papildu kritērijs kvalifikācijas prasībām⁵, kurās ir noteiktas minimālās prasības pretendenta pieredzei līdzīgos būvprojektos. Jāvērš uzmanība, ka šajā kritērijā nevar vērtēt to pašu personāla pieredzi, kas noteikta kā atlases prasība. Saglabājot minimālās pieredzes prasības kā kvalifikācijas kritēriju un nosakot papildu pieredzes prasības kā papildu kritēriju, vienlaikus netiek mākslīgi sašaurināts pretendentu loks un ierobežota konkurence, tajā pašā laikā dodot pasūtītājam iespēju papildus novērtēt atbildīgās personas ar lielāku pieredzi līdzīgu specifisku objektu projektēšanā, tādējādi eventuāli nodrošinot augstāku projektēšanas procesa kvalitāti.</p> <p>Pasūtītājam jānosaka gan vērtējamie speciālisti (būvprojekta vadītājs, arhitektūras daļas vadītājs, būvkonstrukciju daļas vadītājs, AVK daļas vadītājs, energoefektivitātes eksperts), gan vērtējamās pieredzes maksimālais ilgums (ne vairāk par 5–8 gadiem), gan vērtējamo būvprojektu maksimālais skaits, gan citi būtiski kritēriji, kas nepieciešami konkrētajā gadījumā.</p> <p>Pretendentiem jāpieprasa iesniegt atsauksmes vai pierādījumus par katru būvprojektu, uz kuru tie atsaucas. Vērtē tikai tādus sertificētus speciālistus, kuri nepieciešami konkrētajā projektā un uz kuru piedāvājumā norādīto pieredzi atsaucas pretendents. Vērtējot katru speciālista pieredzi, uzmanība būtu jāpievērš ne tikai specifisko būvobjektu skaitam un apjomam, bet arī to līdzībai aktuālajam būvobjektam.</p>			
APRĒKINA ALGORITMS			
<p>$X * Z / Y$ = iegūstamais punktu skaits, kur: X – maksimālais punktu skaits par kritēriju Z – konkrētajam piedāvājumam piešķirtā atzīme par kritēriju Y – maksimālā atzīme par kritēriju</p>			
APRAKSTS			
<p>Katra pretendenta piedāvājums tiek vērtēts pēc šī kritērija aprēķina algoritma, un rezultātu iekļauj kopējā SIP aprēķina formulā. Kritērija izpildes gadījumā tiek piešķirta atzīme no 1 līdz 20, neizpildes gadījumā – atzīme 0; maksimālo atzīmi piešķir pretendents, kura personāla pieredze ir vislielākā un atbilstošākā, pārējiem – proporcionāli mazākas. Augstāko punktu skaitu saņem pretendents, kura speciālistiem ir pieredze visvairāk projektos, kas ir vislīdzīgākie aktuālajam būvprojektam. Pasūtītājam būtu jānosaka, pēc kuriem aspektiem pretendenti tiks vērtēti.</p>			
PIEMĒRS			
Pasūtītājs ir noteicis, ka attiecīgie kritēriji veidos 20% no kopējā SIP kritēriju skaita un ka maksimālā atzīme par kritēriju ir 20.			
Pretendents	Vērtējums par kritēriju	Aprēķins	Iegūtie punkti
A	20	$(20/20)*20$	20
B	10	$(10/20)*20$	10
C	0	$(0/20)*20$	0
REKOMENDĀCIJAS			
Lai paplašinātu pretendentu loku, nevar noteikt tādas pazīmes, kas raksturīgas tikai publiskā iepirkumā veiktiem pasūtījumiem – muzejiem, bibliotēkām, koncertzālēm. Šauri definētas prasības mākslīgi samazina konkurenci un liedz piedalīties uzņēmējiem, kam ir pietiekama pieredze privātā sektora būvprojektos.			
Līdzvērtīga projekta parametri:			
Plānotais objekts	Līdzvērtīgs objekts		
Bibliotēka, 3. grupa	Publiska ēka, 3. grupa; nevar prasīt 3 bibliotēku pieredzi		
Plānotā platība – 2000 m ²	Ne vairāk kā 60–75% no plānotā		
Pārbūve vai jaunbūve	Pārbūve vai jaunbūve; ja prasa konkrēti vienu no šiem, jābūt pamatojumam		
Arhitektūras vai kultūras piemineklis	Arhitektūras piemineklis vai kultūrvēsturiski vērtīga ēka; nevar prasīt, lai projekts būtu tieši arhitektūras piemineklis		
Restaurācija, AMI	Ir iekļauta restaurācija, AMI – jo tas prasa speciālu pieredzi un zināšanas		
Būvprojekts pilnā apjomā	Būvprojekts pilnā apjomā; nevar prasīt specifisku vājstrāvas sadaļu vai, piemēram, medicīnas tehnoloģiju, jo katram lielajam būvprojektam ir atšķirīgs sastāvs automātikas un tehnoloģiju ziņā		

2.2. BIM KOMPETENCE – TIKAI GADĪJUMOS, JA BIM PLĀNOTS IZMANTOT KONKRĒTĀ OBJEKTA PROJEKTĒŠANĀ

⁵ Vadlīnijas saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma noteikšanai būvniecības, kā arī "projektēt un būvēt" iepirkumos, 31. lpp.

KRITĒRIJA ĪPATSVARŠ: 5–10%			
MĒRĶIS			
<p>Projektā iesaistītajiem vadošajiem sertificētajiem speciālistiem ir padziļinātas zināšanas un pieredze BIM lietošanā projektēšanas sadaļai. Šo kritēriju nepieciešams izmantot tikai tad, ja konkrētajā pasūtītāja līgumā būs plānots lietot BIM un pasūtītāja rīcībā ir attiecīgi apmācīts un pieredzējis personāls, kas spēj sastādīt atbilstošu specifikāciju un pārbaudīt pretendenta prasmes, kā arī nodrošināt BIM projekta pārvaldību no pasūtītāja puses. BIM kritērijus nevar lietot, lai sašaurinātu pretendentu loku.</p> <p>Latvijā BIM 3. grupas būvēm ir plānota kā obligāta no 2025. gada. BIM ievērojami palielina ēku projektēšanas, celtniecības un ekspluatēšanas efektivitāti. BIM kritērijs iepirkumu procedūrā var tikt izmantots, prasot gan sistēmas izmantošanas pieredzi, gan BIM izmantošanu attiecīgā projektā (šī kritērija piemērs paredzēts otrajam gadījumam). BIM lietošanai ir dažādi līmeņi. Tās lietošana šī kritērija kontekstā būtu jāsaprot sekojoši – visas būtiskās būvprojekta sadaļas (jānosaka, kuras) tiks izstrādātas BIM sistēmā – 3D vidē veidojot digitālu būves ģeometrisko modeli, kas satur informāciju par būves funkcijām, fizikālajām un tehniskajām īpašībām. Komandas komunikācija notiks BIM sistēmas vidē.</p>			
APRĒĶINA ALGORITMS			
<p>$X * Z / Y$ = iegūstamais punktu skaits, kur: X – maksimālais punktu skaits par kritēriju Z – konkrētajam piedāvājumam piešķirtā atzīme par kritēriju Y – maksimālā atzīme par kritēriju</p>			
APRAKSTS			
<p>Katra pretendenta piedāvājums tiek vērtēts pēc šī kritērija aprēķina algoritma, un rezultātu iekļauj kopējā SIP aprēķina formulā. Kritērija izpildes gadījumā tiek piešķirta atzīme no 1 līdz 5, neizpildes gadījumā – atzīme 0; maksimālo atzīmi saņem pretendents, kura personāla pieredze ir vislielākā un atbilstošākā, pārējie – proporcionāli mazākas. Augstākais punktu skaits tiek piešķirts pretendentam, kura darbiniekiem ir vislielākā kompetence. Pasūtītājam būtu jānosaka, pēc kuriem aspektiem pretendenti tiks vērtēti.</p>			
PIEMĒRS			
Pasūtītājs ir noteicis, ka attiecīgie kritēriji veidos 5% no kopējā SIP kritēriju skaita un ka maksimālā atzīme par kritēriju ir 5.			
Pretendents	Vērtējums par kritēriju	Aprēķins	legūtie punkti
A	5	$(5/5)*5$	5,00
B	3	$(3/5)*5$	3,00
C	2	$(2/5)*5$	2,00
REKOMENDĀCIJAS			
<p>Iesniedzamā kompetences apliecinājuma piemēri:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sertificētais speciālists BIM vidē pēdējo 3 gadu laikā ir īstenojis vismaz 1 projektu; – sertificētajam speciālistam ir pieredze darbā vismaz ar diviem starptautiskiem, Eiropas vai nacionāliem BIM jomas standartiem; – sertificētais speciālists ir apguvis BIM zināšanas ne mazāk kā 8 h apjomā; – sertificētais speciālists izmanto ar BIM saistīto programmatūru (uzrādīt licences kopiju). <p>(!) Iepirkuma komisijā jābūt speciālistam, kas var kompetenti izvērtēt iesniegto informāciju.</p>			

2.3. SPECIĀLISTU PAPILDU IZGLĪTĪBA

KRITĒRIJA ĪPATSVARIS: 5–10%			
MĒRĶIS			
Piešķirt priekšrocības tādiem pretendentiem, kas iegulda resursus darbinieku profesionālajās apmācībās vides un ilgtspējas jomā un kas attiecīgi spēj šīs zināšanas izmantot attiecīgajā būvprojektā. Šeit tiek vērtēta speciālistu papildu izglītība energoefektivitātes, ilgtspējas vai vides zinātņu programmās, BREEAM vai LEED sertifikācijas sistēmās, pieredze šo zināšanu lietošanā konkrētos būvprojektos. Arī šajā gadījumā vērtējamai papildu izglītībai jābūt saistītai ar konkrētā līguma izpildi, tai ir jābūt ar pievienoto vērtību konkrētajam līgumam.			
APRĒĶINA ALGORITMS			
$X * Z / Y$ = iegūstamais punktu skaits, kur: X – maksimālais punktu skaits par kritēriju Z – konkrētajam piedāvājumam piešķirtā atzīme par kritēriju Y – maksimālā atzīme par kritēriju			
APRAKSTS			
Katra pretendenta piedāvājums tiek vērtēts pēc šī kritērija aprēķina algoritma, un rezultātu iekļauj kopējā SIP aprēķina formulā. Kritērija izpildes gadījumā tiek piešķirta atzīme no 1 līdz 5, neizpildes gadījumā – atzīme 0; maksimālo atzīmi piešķir pretendentam, kura personāla pieredze ir vislielākā un atbilstošākā, pārējiem – proporcionāli mazākas. Augstāko punktu skaitu saņem pretendents, kura darbiniekiem ir vislielākā kompetence. Pasūtītājam būtu jānosaka, pēc kuriem aspektiem pretendenti tiks vērtēti.			
PIEMĒRS			
Pasūtītājs ir noteicis, ka attiecīgie kritēriji veidos 5% no kopējā SIP kritēriju skaita un ka maksimālā atzīme par kritēriju ir 5.			
Pretendents	Vērtējums par kritēriju	Aprēķins	Iegūtie punkti
A	5	$(5/5)*5$	5,00
B	3	$(3/5)*5$	3,00
C	2	$(2/5)*5$	2,00
REKOMENDĀCIJAS			
Iesniedzamā papildu izglītības apliecinājuma piemēri:			
<ul style="list-style-type: none"> – pretendenta speciālists ir ieguvis papildu izglītību ilgtspējas, vides aizsardzības vai materiālu apritīguma jomā (obligātie tālākizglītības kursi 1–3 h apjomā nav uzskatāmi par papildu izglītību); – pretendenta speciālists zināšanas ilgtspējas, vides aizsardzības vai materiālu apritīguma jomā ir izmantojis konkrētos projektos un iesniedz apliecinājumu; – pretendenta speciālists ir ieguvis papildu izglītību BREEAM vai LEED, vai līdzvērtīgas sistēmasursos (sistēmas uzturētāja atzīti kursi); – pretendenta speciālists BREEAM vai LEED zināšanas ir izmantojis konkrētos būvprojektos un iesniedz apliecinājumu; – pretendenta speciālists (arhitektūras daļas vadītājs, būvprojekta vadītājs vai AVK daļas vadītājs) ir ieguvis papildu izglītību energoefektivitātes jomā vismaz 8 h apjomā: pasīvo ēku kursi, programmrīka PHPP apmācība, neatkarīga eksperta sertifikāts energoefektivitātes jomā u.tml.; – pretendenta speciālists zināšanas energoefektivitātes jomā ir izmantojis konkrētos būvprojektos un iesniedz apliecinājumu par sasniegtajām energoefektivitātes vērtībām. 			
(!) BREEAM un LEED kritērijus nevar lietot, lai sašaurinātu pretendentu loku.			

3.1. PERSONĀLA RESURSI

KRITĒRIJA ĪPATSVARŠ: 5–10%			
MĒRĶIS			
Šis kritērijs pasūtītāja interesēs sniedz priekšrocības tādām pretendētām, kurš līguma izpildē samazina kļūdu un termiņu neizpildes riskus, ar kvalificēta personāla resursiem spēj veikt iekšējās pārbaudes un kontroli, spēj nodrošināt speciālistu aizstāšanu. Taču šis kritērijs jāformulē uzmanīgi, ievērojot to, ka tam jāattiecas uz konkrēto līgumu un tā izpildē iesaistītajiem speciālistiem.			
Pareiza šo kritēriju izvēle un vērtēšana samazina šādus pasūtītāja riskus: <ul style="list-style-type: none"> – 4 acu princips samazina kļūdu risku; – personāla aizstāšanas iespēja samazina termiņu kavēšanas risku personāla slimības vai prombūtnes gadījumā. 			
APRĒĶINA ALGORITMS			
$X * Z / Y$ = iegūstamais punktu skaits, kur: X – maksimālais punktu skaits par kritēriju Z – konkrētajam piedāvājumam piešķirtā atzīme par kritēriju Y – maksimālā atzīme par kritēriju			
APRAKSTS			
Katra pretendenta piedāvājums tiek vērtēts pēc šī kritērija aprēķina algoritma, un rezultātu iekļauj kopējā SIP aprēķina formulā. Kritērija izpildes gadījumā tiek piešķirta atzīme no 1 līdz 5, neizpildes gadījumā – atzīme 0; maksimālo atzīmi piešķir pretendētām, kuru personāla resursi ir visdrošākie, pārējiem – proporcionāli mazākas. Augstāko punktu skaitu saņem pretendents, kuram ir visdrošākais personāla resurss. Pasūtītājam būtu jānosaka, pēc kuriem aspektiem pretendenti tiks vērtēti.			
PIEMĒRS			
Pasūtītājs ir noteicis, ka attiecīgie kritēriji veidos 5% no kopējā SIP kritēriju skaita un ka maksimālā atzīme par kritēriju ir 5.			
Pretendents	Vērtējums par kritēriju	Aprēķins	Iegūtie punkti
A	5	$(5/5)*5$	5,00
B	3	$(3/5)*5$	3,00
C	2	$(2/5)*5$	2,00
REKOMENDĀCIJAS			
Vērtējamie kritēriji un apliecinājumi punktu saņemšanai: <ul style="list-style-type: none"> – pretendētām ir pieejams un piedāvājumā norādīts sertificēts būvspeciālists, kas var veikt iekšējo kvalitātes pārbaudi; – pretendētām ir pieejams un iepirkuma pieteikumā norādīts papildus vismaz 1 tās pašas nozares būvspeciālists (piemēram, arhitektūras) ar tādu pašu vai mazāku pieredzi (pēc objektu skaita, grupas vai platības), kas uz noteiktu laiku (piemēram, 1 mēnesi) spēj aizstāt prioritāri nominēto speciālistu; – pretendents ir izveidojis un uztur ISO 9001 vai analogu kvalitātes vadības sistēmu, kurā ir ietverts viss iepriekš minētais; – 			

3.2. PROJEKTU PĀRVALDĪBAS SISTĒMA

KRITĒRIJA ĪPATSVARŠ: 5–10%			
MĒRĶIS			
Uzņēmumā ir izveidota un uzturēta projektu pārvaldības sistēma. Šis kritērijs pasūtītāja interesēs sniedz priekšrocības tādām pretendētām, kurš sistemātiski plāno resursu un personāla noslodzi, nodrošinot katram projektam nepieciešamos resursus un izpildes kontroli.			
<p>Pareiza šo kritēriju izvēle un vērtēšana samazina šādus pasūtītāja riskus:</p> <ul style="list-style-type: none"> – termiņu neizpildes risku; – personāla trūkuma vai pārslodzes risku; – neadekvāti aprēķinātu projektam vēlamā cilvēkresursu (nepieciešamā laika) risku; – nepietiekamas naudas plūsmas riskus. 			
APRĒĶINA ALGORITMS			
<p>$X * Z / Y$ = iegūstamais punktu skaits, kur:</p> <p>X – maksimālais punktu skaits par kritēriju</p> <p>Z – konkrētajam piedāvājumam piešķirtā atzīme par kritēriju</p> <p>Y – maksimālā atzīme par kritēriju</p>			
APRAKSTS			
Katra pretendenta piedāvājums tiek vērtēts pēc šī kritērija aprēķina algoritma, un rezultātu iekļauj kopējā SIP aprēķina formulā. Kritērija izpildes gadījumā tiek piešķirta atzīme no 1 līdz 5, neizpildes gadījumā – atzīme 0; maksimālo atzīmi piešķir pretendētām, kura projektu pārvaldības sistēma ir visaptverošākā, pārējiem – proporcionāli mazākas. Augstāko punktu skaitu saņem pretendents, kura projektu pārvaldības sistēma uztur visvairāk komponentu. Pasūtītājam būtu jānosaka, pēc kuriem aspektiem pretendenti tiks vērtēti.			
PIEMĒRS			
Pasūtītājs ir noteicis, ka attiecīgie kritēriji veidos 5% no kopējā SIP kritēriju skaita un ka maksimālā atzīme par kritēriju ir 5.			
Pretendents	Vērtējums par kritēriju	Aprēķins	Iegūtie punkti
A	5	$(5/5)*5$	5,00
B	3	$(3/5)*5$	3,00
C	2	$(2/5)*5$	2,00
REKOMENDĀCIJAS			
<p>Vērtējamie kritēriji un apliecinājuma punktu saņemšanai par projektu pārvaldības sistēmu (PPS):</p> <ul style="list-style-type: none"> – PPS uztur projektu termiņu un kopējā laika grafika kontroli; – PPS nodrošina plānoto un faktisko projekta/darba stundu uzskaiti; – PPS nodrošina finanšu plūsmas kontroli (ienākošie un izejošie maksājumi, algas u.c.); – PPS nodrošina uzdevumu deleģēšanu un izpildes kontroli; – uzņēmuma vadība nodrošina iknedēļas vai cita regulāra termiņa vadības pārskatus par projekta gaitu (protokoli, pieraksti, sapulcēm ieplānotais laiks); – PPS var būt gan ārpakalpojuma programmnodrošinājums, gan uzņēmuma paša izveidots un uzturēts rīks, svarīgi ir, lai tas satur visas vai daļu šeit minēto kontroles mehānismu; – pretendents ir izveidojis un uztur ISO 9001 vai analogu kvalitātes vadības sistēmu, kurā ietverts viss iepriekš minētais. <p>Iesniedzamie dokumenti: programmatūras abonēšanas vai iegādes apliecinājums (piemēram, Microsoft Project, Scoro), ekrānšāviņi par attiecīgajām sadaļām, par piemērotu apliecinājumu uzskatāms arī detalizēts XLS plānošanas rīks, kas tiek regulāri uzturēts un aktualizēts. Par nepiemērotu uzskatāms rakstveida apliecinājums vai apraksts bez konkrētas programmatūras un tās lietojuma uzrādīšanas.</p>			

3.3. DATU PĀRVALDĪBAS SISTĒMA

KRITĒRIJA ĪPATSVARŠ: 5–10%			
MĒRĶIS			
<p>Pretendentam ir izveidota failu un rasējumu reģistrācijas, datēšanas un arhivēšanas sistēma vai ISO 9001 kvalitātes vadības sistēma, vai analogs.</p> <p>Pareiza šo kritēriju izvēle un vērtēšana samazina šādus pasūtītāja riskus:</p> <ul style="list-style-type: none"> – neaktuālu rasējumu versiju aprīte un ar to saistītās kļūdas un labojumi; – daļējs vai pilnīgs datu zudums; – problēmas ar rasējumu un veikto labojumu izsekojamību, rasējumu pārvaldību ekspertīzes un autoruzraudzības laikā; – nepareizas un neaktuālas dokumentācijas izsniegšana būvuzņēmējam; – neaktuālas un neatbilstošas dokumentācijas nodošana pasūtītājam, t.sk. rediģējamo failu formātā, tālākai izmantošanai ēkas dzīves ciklā; šeit tiek novērsti riski, ka par ēkā lietotiem materiāliem un sistēmām lielākoties dokumentācija nav pieejama vai nav aktuāla. 			
APRĒĶINA ALGORITMS			
<p>$X * Z / Y$ = iegūstamais punktu skaits, kur:</p> <p>X – maksimālais punktu skaits par kritēriju</p> <p>Z – konkrētajam piedāvājumam piešķirtā atzīme par kritēriju</p> <p>Y – maksimālā atzīme par kritēriju</p>			
APRAKSTS			
<p>Katra pretendenta piedāvājums tiek vērtēts pēc šī kritērija aprēķina algoritma, un rezultātu iekļauj kopējā SIP aprēķina formulā. Kritērija izpildes gadījumā tiek piešķirta atzīme no 1 līdz 5, neizpildes gadījumā – atzīme 0; maksimālo atzīmi saņem pretendents, kura datu pārvaldības sistēma ir vispilnīgākā, pārējie – proporcionāli mazākas. Augstākais punktu skaits tiek piešķirts pretendentam, kura datu pārvaldības sistēma uztur visvairāk komponentu. Pasūtītājam būtu jānosaka, pēc kuriem aspektiem pretendenti tiks vērtēti.</p>			
PIEMĒRS			
Pasūtītājs ir noteicis, ka attiecīgie kritēriji veidos 5% no kopējā SIP kritēriju skaita un ka maksimālā atzīme par kritēriju ir 5.			
Pretendents	Vērtējums par kritēriju	Aprēķins	Iegūtie punkti
A	5	$(5/5)*5$	5,00
B	3	$(3/5)*5$	3,00
C	2	$(2/5)*5$	2,00
REKOMENDĀCIJAS			
<p>Vērtējamie kritēriji un apliecinājuma punktu saņemšanai par datu pārvaldības sistēmu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pretendents ir izveidojis un uztur projektu mapju (folderu) sistēmu; – pretendents ir izveidojis un uztur tādu projektu failu nosaukumu un datēšanas sistēmu, kas ļauj identificēt katru rasējumu ar datumu un revīzijas identifikatoru; – pretendents spēj pierādīt rasējumu, failu un dokumentu izdošanas un arhivēšanas kārtību; – pretendents izmanto drošu ārējo datu apmaiņas serveri maksas versijā, norādot uzglabāto datu daudzumu un rezerves kopiju uzturēšanas algoritmu, līgumu vai abonēšanas pakalpojuma apliecinājumu; – vai – pretendents rezerves kopijām nodrošina vietu lokālā serverī, norādot kopiju veidošanas algoritmu un drošību; – pretendents ir izveidojis un uztur ISO 9001 vai analoģu kvalitātes vadības sistēmu, kurā ir ietverta datu reģistrācijas un arhivēšanas sadaļa (vai viss iepriekš minētais). <p>Iesniedzamie dokumenti: Īss vai plašāks sistēmas apraksts, kā arī konkrētās datu, mapju, failu sistēmas ekrānsāviņi tādā apjomā, lai sistēmas esamība būtu neapstrīdama, datu uzglabāšanas servisa līgums, abonēšanas pakalpojuma apliecinājums.</p>			

4.1 SPECIĀLISTU KOMANDAS SADARBĪBAS PIEREDZE

KRITĒRIJA ĪPATSVARŠ: 10–15%			
MĒRĶIS			
<p>Šis kritērijs pasūtītāja interesēs sniedz priekšrocības tādām pretendentiem, kurš nodarbina vairāk sertificētu speciālistu ar iepriekšēju sadarbības pieredzi. Pasūtītāja ieguvumi ir saliedēta komanda ar vienotu redzējumu par projekta virzību, raitu savstarpējo komunikāciju un savstarpējo hierarhiju.</p> <p>Lai nodrošinātu augstu projektēšanas procesa kvalitāti, pasūtītājs kā vērtēšanas kritēriju var noteikt: Komandas līdzšinējā sadarbības pieredze. Šajā kritērijā var vērtēt atbildīgā projektētāja un apakšuzņēmēju, kā arī par projektu atbildīgo speciālistu (būvprojekta vadītājs, sadaļu vadītājs) sadarbības pieredzi. Šādas pieredzes esamība var novērst dažādus riskus. Piemēram, to, ka komunikācija starp pusēm ir lēna un nepilnīga, rodas pārpratumi un strīdi, kā rezultātā var tikt kavēti termiņi un visbeidzot arī apdraudēta projektēšanas kvalitāte. Šāda kritērija lietošanas gadījumā pasūtītājs var izvēlēties, cik plaši šī pieredze tiek vērtēta.</p>			
APRĒKINA ALGORITMS			
<p>$X * Z / Y$ = iegūstamais punktu skaits, kur: X – maksimālais punktu skaits par kritēriju Z – konkrētajam piedāvājumam piešķirtā atzīme par kritēriju Y – maksimālā atzīme par kritēriju</p>			
APRAKSTS			
<p>Katra pretendenta piedāvājums tiek vērtēts pēc šī kritērija aprēķina algoritma, un rezultātu iekļauj kopējā SIP aprēķina formulā. Kritērijā tiek piešķirtas atzīmes no 0 līdz 10, maksimālo atzīmi piešķirot pretendentiem, kura komandas sadarbības pieredze ir vislielākā un atbilstošākā, pārējiem – proporcionāli mazākas.</p> <p>Atzīmju piešķiršanas princips:</p> <ul style="list-style-type: none"> – atzīme 10 – ja pretendents un viss būvprojekta atbildīgais personāls ir sadarbojušies vismaz vienā 3. grupas publiskās būves projektēšanā; – atzīme 7 – ja pretendents un 80% tā personāla: būvprojekta vadītājs un arhitektūras daļas vadītājs un vismaz 75% pārējā būvprojekta atbildīgā personāla ir sadarbojušies vismaz vienā 3. grupas publiskās būves projektēšanā; – atzīme 3 – ja pretendents un tā / būvprojekta vadītājs vai arhitektūras daļas vadītājs un vismaz 50% pārējā būvprojekta atbildīgā personāla ir sadarbojušies vismaz vienā 3. grupas publiskās būves projektēšanā; – atzīme 0 – ja pretendents un tā / būvprojekta vadītājs vai arhitektūras daļas vadītājs un mazāk nekā 50% pārējā būvprojekta atbildīgā personāla ir sadarbojušies vismaz vienā 3. grupas publiskās būves projektēšanā. <p>Uzrādāmais sadarbības periods – 5 gadi.</p>			
PIEMĒRS			
Pasūtītājs ir noteicis, ka attiecīgie kritēriji veidos 10% no kopējā saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma kritēriju skaita un maksimālā iegūstamā atzīme par kritēriju ir 10			
Pretendents	Vērtējums par kritēriju	Aprēķins	Iegūtie punkti
A	10	$(10/10)*10$	10,00
B	7	$(7/10)*10$	7,00
C	3	$(3/10)*10$	3,00
REKOMENDĀCIJAS			
<p>Lai arī šis kritērijs ir izpildāms pirms iepirkuma līguma noslēgšanas, iepirkuma līgumā būtu paredzams pienākums atbilstību kritērijam uzturēt līguma darbības laikā. Šādā gadījumā būtu jāizveido attiecīgs līguma regulējums un jāparedz sankcijas par šo punktu neizpildi. Pretendents saskaņā ar nolikumu un plānoto būvprojekta sastāvu iesniedz informāciju par to, kuri speciālisti no būvprojektā nozīmīgajām daļām ir sadarbojušies iepriekš. BPV, ARDV, ESP speciālists var būt 1 persona, ja ir attiecīgi sertifikāti.</p> <p>Iesniedzamie dokumenti: BIS ekrānšāviņš vai būvprojekta sastāvs ar pasūtītāja vai visu speciālistu apliecinājumiem par iepriekšēju sadarbību (jāņem vērā, ka projektētājam nav piekļuves BIS, ja beigusies pilnvara). Ja uzrāda divus projektus ar dažādām komandām, tad punktus skaita pēc mazākā.</p>			
NOZĪMĪGĀS BŪVPROJEKTA DAĻAS:			
<ul style="list-style-type: none"> – arhitektūra (AR), būvprojekta vadība (BPV), daudzos gadījumos tā var būt viena un tā pati persona; – būvkonstrukcijas (BK); – apkure, ventilācija, klimata sistēmas (AVK); – ēkas energosertifikāts (ES-P) (tad, ja īpašs uzsvars likts uz energoefektivitātes kritērijiem). 			

5.1. ARHITEKTŪRAS RISINĀJUMU SKICES UN KONCEPCIJAS

KRITĒRIJA ĪPATSVARS: 20–30%			
MĒRKIS			
<p>Pretendents iesniedz skices vai koncepcijas grafisko un teksta materiālu 8–24 darba stundu apjomā, kas uzskatāmi parāda profesionālu iedziļināšanos iepirkuma priekšmetā.</p> <p>Atkarībā no objekta ieteicams pieprasīt šādu materiālu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – fasādes atjaunošanas skices; – funkcionālā plānojuma skices; – restaurācijas un vēsturiskā mantojuma integrēšanas koncepciju; – materiālu apritīguma koncepciju; – energoefektivitāti. <p>Pasūtītājam katrā konkrētajā gadījumā jāizvērtē, vai un kā šo kritēriju lietot. Pareizi izmantots, tieši šis kritērijs saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu atklāj labāk nekā visi citi. Pasūtītājs kopējā vērtējumā tam var piešķirt arī lielāku īpatsvaru, līdz 20–30%. Taču šī kritērija definēšana un vērtēšana prasa vairāk resursu un kompetences pasūtītāja pusē.</p> <p>Iesniedzamā materiāla piemēri:</p> <ul style="list-style-type: none"> – fasādes krāsojuma skices ēkas siltināšanai (dzīvojamai ēkai, skolai, bērnudārzam); – pārplānojuma skice noteiktai telpu grupai; – fotokolāža vēsturiskā mantojuma integrēšanai ar atbilstošiem piemēriem; – labiekārtojuma skice ar fotokolāžu ārtelpas projektam; – apraksts par otrreiz izmantojamiem vai atgūstamiem (apritīgiem) materiāliem, kā tos integrēt; – plānotā būvprojekta energoefektivitātes mērķu sasniegšanas apraksts, minot konkrētus uzdevumus un risinājumus vai apskatāmās alternatīvas (šo punktu nedrīkst pārvērst par kopētu dokumentu formālu iesniegšanu); – interjera skice vai fotokolāža interjera projektam. <p>Šo kritēriju nav ieteicams lietot jaunbūves projektam, nepieciešamā darba apjoma dēļ tas drīzāk atbilst metu konkursam. Par pieprasītā materiāla atbilstību konsultāciju var saņemt Latvijas Arhitektu savienībā.</p>			
APRĒKINA ALGORITMS			
<p>$X * Z / Y$ = iegūstamais punktu skaits, kur: X – maksimālais punktu skaits par kritēriju Z – konkrētajam piedāvājumam piešķirtā atzīme par kritēriju Y – maksimālā atzīme par kritēriju</p>			
APRAKSTS			
<p>Katra pretendenta piedāvājums tiek vērtēts pēc šī kritērija aprēķina algoritma, un rezultātu iekļauj kopējā SIP aprēķina formulā. Kritērija izpildes gadījumā tiek piešķirta atzīme no 1 līdz 20, neizpildes gadījumā – atzīme 0; maksimālo atzīmi saņem pretendents, kura iesniegtie risinājumi visvairāk atbilst pasūtītāja prasībām, pārējie – proporcionāli mazākas. Augstākais punktu skaits tiek piešķirts pretendentam, kura skices vai risinājumi saņem visvairāk punktu. Pasūtītājam būtu jānosaka, pēc kuriem aspektiem pretendenti tiks vērtēti.</p>			
PIEMĒRS			
Pasūtītājs ir noteicis, ka attiecīgie kritēriji veidos 20% no kopējā SIP kritēriju skaita un ka maksimālā atzīme par kritēriju ir 20.			
Pretendents	Vērtējums par kritēriju	Aprēķins	Iegūtie punkti
A	20	$(20/20)*20$	20
B	10	$(10/20)*20$	10
C	0	$(0/20)*20$	0
REKOMENDĀCIJAS			
<p>Iepirkuma komisijā šī kritērija vērtēšanai jāiekļauj profesionāls arhitekts (būvvaldes vai LAS pārstāvis, vai ārpalpojuma speciālists). Nedrīkst pieprasīt metu konkursa apjoma darbus. Definējot kritērija uzdevumu, iepirkuma komisijas dalībnieks arhitekts palīdzēs aprakstīt, kādu darba apjomu var pieprasīt un kā to vērtēt.</p> <p>Iepirkuma komisijai jāizveido kontrolsaraksts, lai var izveidot vērtēšanas protokolu, piemēram:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vai iesniegtais materiāls ir izveidots konkrētam objektam (nevis nokopētas vispārīgas frāzes); – vai ir ņemts vērā pasūtītāja uzdevums; – vai iesniegtajam ir pievienotā vērtība – arhitekta vai inženiera individuāls skatījums uz risināmo problēmu, kas sniegts papildus pasūtītāja uzdevumam; – vai pasūtītājs iesniegtajā materiālā redz realizācijas potenciālu; – vai materiāls satur inovācijas – piemēram, atjautīgu telpu izmantošanu, atjaunojamo resursu lietošanu, jaunas pulcēšanās vietas kā sociālo komponentu. <p>Nedrīkst pieprasīt tādu materiālu, kas jau ir uzskatāms par daļēju līguma izpildi, piemēram, konkrētu stāvu plānus ar apjomu tabulām, izmaksu aprēķinus u.tml. (!) Iepirkuma komisijā jābūt speciālistam, kas spēj kompetenti izvērtēt iesniegto informāciju. Šo kritēriju var izvērst, balstoties uz ISO standartu 20887:2022.</p>			

LATVIJAS ARHITEKTU SAVIENĪBA

Reģistrācijas numurs: 40008005792

PVN Reģistrācijas numurs: LV40008005792

Torņa iela 11, Rīga, LV-1050, Latvija

Tālr. +371 20028097

www.latarh.lv

[Facebook](#) [Instagram](#) [YouTube](#) [Twitter](#)